

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A magyarság zászlóbontása a Bánságban

Mindenütt lelkesedéssel tömörülnek a Magyar Párt zászlaja alá — A Temesvári, végvári, buziásfürdői és színérszegi szervezkedő gyűlések

Temesvár, április 27.

Egyre terebélyesedik a Magyar Párt fája. Egyre újabb és újabb ombos ágai nőnek ki: a különböző altagozatok. Nemsokára el kell jönnie annak az időnek, amikor minden romániai magyar mellékkörülményekre és önös érdekekre való tekintet nélkül hiven, lecsületesen és fentartás nélkül az Országos Magyar Párt zászlaja alá tömörül. Hátsó gondolat nélkül orakozik a Magyar Párt csatarendjébe és nem a konjunkturaló kedvezéseitől és esetlegességeitől vezérelteti magát. Hogy ez a megállapítás nem indokolatlan bizonyítja a Temesvárott a Belvárosban tartott előértekezlet előtt egyik jelenlevő által tett következő kijelentés:

— Most már én is belépek a Magyar Pártba, mert lepaktált a ormánnyal és így nem lehetek tellemtelenségeknek kitéve magyarságom miatt.

Ezek az új magyarok a régiekkel szemben, akik akkor is magyaroknak vallották magukat, amikor sz talán nem volt egészen oportúnus. Erre az egyik felszólaló is utalt. Nem a viszonyok, nem a körülmények, nem a konjunkturalé lehetnek valakit igazán magyarrá, hanem az őszinte belső érzés, a neggyőződés, a nyelvhez, a nemzeti kulturához való tántoríthatatlan ragaszkodás és ennek semmi körülmények között való meg nem agadása. És ha akadnak egyesek, ha akadnak lapok, amelyek ezt nem értik meg és szofisztikus handabandázással akarják a konjunkturalovagokat a magyarság elé követendő példának állítani, úgy ez csak azt bizonyítja, hogy nincsenek a lelki emelkedettségnek azon a fokán, amelyet egy kisebbségi nemzet érdekeinek önzetlen szolgálata feltételez.

Allítólagos szelekcióról is olvastunk az önkényes kombinációkkal és ferditésekkel kapcsolatban. A szelekció önmagától végbemenő folyamat. A magyarság egészséges szervezetéből minden operációs beavatkozás nélkül ki fognak választódni azok, akiket a konjunkturalajt a párt karjaiba. A férgese mindig és mindenütt elhull. Ezekről nem kell félni a Magyar

Pártot. A politikai kaméleonokat is könnyen felismerhetővé teszi állandó színváltozásuk. A magyarság szervezkedése ismét előreladt egy hatalmas lépéssel és az a lelkesedés, amely a szervezkedés munkáját kíséri, biztosíték arra, hogy a magyarság egységén sem rosszindulatú ferditések, de az ólomkatonák semmiféle hada sem vehet erőt.

A Temesvárott és Temes megyében lefolyt szervezkedő gyűlésekről az alábbiakban számolunk be:

A Belvárosban
a Lloyd Társulat tárgyalási termében a tagok nagy száma előtt Ungár Adolf dr. emelkedett hangú beszédben mutatott rá arra, hogy egyetlen egy kisebbségi nemzet sem engedheti meg magának a politikától való tartózkodás lukuszát. Hangoztatta a szervezkedés szükségességét, mert csak így remélheti a magyarság, hogy azokat a jogokat, amelyek megilletik, ki is vívhatja a maga részére. Felhívást intézett a jelenvoltakhoz, hogy igyekezzenek minél több új tagot szereznii a Magyar Pártnak, majd az előzetesen folytatott megbeszélések alapján javasolta, hogy a következő tagokból álló jelölőbizottságot küldjön ki az értekezlet, amely visszatükrözője akar lenni a Belváros gazdasági és társadalmi strukturájának: Ungár Armin, Kabos Ármin, Sebestyén Béla, Babesányi Ferenc kereskedő, Faragó Sándor dr. teológiai tanár, Páll György dr. hírlapíró, Martzy Mihály iskolai igazgató és Raskó Sándor dr. ügyvéd.

Alföldi Géza dr. indítványára az értekezlet a belvárosi altagozat elnöki tisztségére Járosy Dezsőt, az ügyvezető elnöki tisztségre pedig Ungár Adolf dr-t jelölte.

Várnay Elemér dr. szerint a jelölőbizottság nem reprezentálja a Belváros magyarságának teljesen hü képét. (A jelölőbizottságban ugyanis sem az orvosok, sem az iparosok, sem a tisztviselők, sem a gyárosok, sem a bankárok nem nyertek képviselést. — A szerk.) Indítványozom, — mondotta — hogy hatalmaztassék fel a jelölőbizottság arra, hogy

önmagát megfelelően kiegészítse, mert kívánatos, hogy szóhoz juthassanak benne azok is, akik eddig is dolgoztak a magyarság érdekében és akik korábban is merték magukat magyaroknak vallani.

Légrádi István hangsúlyozta, hogy Várnay Elemér dr. kezdetétől fogva a legintenzívebben résztvevő a Magyar Párt munkálataiban és néhány hét előtt — nem tudja pontosan az okát — de valószínűleg személyi okokból lemondott intézőbizottsági tagságáról. Kérte Várnayt, hogy szintén vegyen részt a jelölőbizottság munkájában.

Várnay Elemér dr. kijelentette, hogy Légrádi tévedésben van, mert nem személyi, hanem tárgyi okok késztették az intézőbizottságból való kilépésre. A Magyar Pártban egyébként, mint katonának továbbra is a legnagyobb lelkesedéssel fogja teljesíteni kötelességét.

A Józsefvárosban
az altagozat megalakítása több száz résztvevő jelenlétében a Scholier-féle vendéglőben folyt le. A Temes-torontáli tagozat képviselőjében megjelent Veterány Viktor dr. ügyvezető elnök a párt több vezető személyisége kíséretében. Kabos Ármin lendületes szavakban ismertette a romániai magyarság helyzetét, majd Kovács Béla dr. beszámolt az előkészítőbizottság munkájáról s jelentette, hogy a Józsefváros ötezer polgára közül eddig ezérekétszáz lépett be a pártba. A megejtett választás során elnök lett Kovács Béla dr., alelnökök Hermann Frigyes és Németh József dr., titkár Michalovitz István dr., pénztáros Bogma Miklós, ellenőrök Daun Viktor és Mühlhofer József. Azután megválasztották a választmányt, melynek névsorát már a múlt heti jelölő gyűlést ismertető cikkünkben közöltük. Kovács Béla dr. megköszönte a maga és társai nevében a vezetőségbe vetett bizalmat. Tóth Sándor, Brebera Vencel dr. és Veterány Viktor dr. buzdító szavai után a gyűlés véget ért.

Végvár község
magyarsága nagy lelkesedéssel csatlakozott az Országos Magyar

Párthoz és szintén vasárnap alakította meg az ottani altagozatot. A párt temesvári központja részéről a szervezkedő gyűlésen résztvettek Rosenthal Marcel dr., Kenedelhoffler Károly és Kubán Endre szerkesztő. Délelőtt tizenegy órakor folyt le az előértekezlet, délután háromkor pedig az alakuló közgyűlés. A taggyűjtő iverket eddig háromszázan írták alá, akik majdnem valamennyien meg is jelentek a közgyűlésen.

A gyűlést Zöld Mihály református lelkész nyitotta meg, örömmel üdvözölte a központi küldötteket, mert jövetelükkel végre lehetővé válik a végvári magyarok vágya: a Magyar Párthoz való csatlakozás. Rosenthal Marcell dr. kifejtette a szervezkedés szükségességét, valamint a Magyar Párt céljait és feladatát. Tetszéssel fogadott szavai után a jelenlevők egyhangulag kimondták a Magyar Párt végvári altagozatának megalakulását, majd megválasztották a tisztikart.

A választás eredménye
a következő: Elnök G. Tóth János, alelnökök Lehoz József, Demeter Domokos, id. Zöld Zoltán és T. Balogh Mihály, ügyvezető elnök Zöld Mihály, főtitkár Valkay György, titkár ifj. Zöld Zoltán, pénztáros Patak József, ellenőrök Eszteró József és K. Szabó István. Választmányi tagok lettek: Szőke János, Korsós Zsigmond, Csáti János, Almosdi László, ifj. Gurmai Béni, Donádi József, id. Palesák Ferenc, Izmándi István, Vaskor István, Kádár Antal, Bozó Sándor, Schmidt Károly, Tuba Mihály, Bábela György, ifj. Pintér Mihály, Uborny Mihály, ifj. Kovács Ferenc, Vass Sándor, Czeglédi István, Pataki Károly, L. Balog Mihály, ifj. Tóth Ferenc, Weitzmann Izidor, id. D. Szücs István, Rác András, F. Tóth Sándor, id. Tóth Zsigmond, Ungor Kálmán, K. Szabó János, V. Szabó Mihály, D. Kovács Péter, Ungor István, Németh András, Hencz Mihály, Veres György, ifj. Gurmai András, Csákó István, Vaskor József, Pataki Péter, id. Korsós Ádám, F. Tóth Lajos, Kádár Károly, László Sándor és id. Kele Albert.

Szalmakalap-ujdonságok!

Elsőrendű urifehéreneműeket készítik most érkezett manchesteri poplin, zefir és crepp valamint lyoni selyem-különlegességeimből. (Felelőség mellett.)

KALAPOK, nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, keztük, pyjama-ujdonságok.

Gummikabátok legolcsóbbtól legfinomabbig. Szolid olcsó árak.

GABRIEL PAPP
Timisoara, Strada Mercy 6.

358

A választás után

Eszteró József szólalt fel. Ideje mondotta, hogy a Magyar Párt Végváron is megalakult. Azt szeretné, hogy a párt vezetősége mindig respektálna a magyar nép kívánságait. Ilyen gyűléseken sok szép beszéd hangzik el, vajha ezek a beszédek elhallatszanának Kolozsvárig, hogy azokról a Magyar Párt központi elnöksége is tudomást szerezzen. Kubán Endre, a Déli Hírlap szerkesztője emelkedett azután szólásra. Elmondotta, hogy most már Bukarestben felismerik azokat a nagy kulturális és gazdasági értékeket, melyeket a magyarság reprezentál és másképpen gondolkodnak felőlünk. Kezdi belátni, hogy nemcsak kötelességeink, hanem jogaink is vannak. Ezeknek a jogoknak a védelmére való a Magyar Párt s azért minden magyarnak be kell abba lépni. Németh András rövid felszólalása után az alakuló közgyűlés véget ért.

Buziásfürdőn

a Magyar Párt központi vezetőségének képviselőjében megjelent Osztie Andor főtitkár, Szappanos Gyula, Németh Kálmán, Bittó Ferenc és Kayser Lajos prélátus kanonok.

A közgyűlést Osztie Andor főtitkár nyitotta meg, aki a központ üdvözlését tolmácsolta, majd szívélyesen üdvözli a politikai hatóság részéről megjelent Mladin Szever dr. főszolgabíró, aki rövid buziási működése alatt mindenkor őszinte támogatója volt a nemzeti kisebbségeknek.

Niczfior Gyula indítványára egyhangulag megegyeztek a választást, melynek eredménye a következő: Elnök Kayser Albert, al-elnökök Heinrich Károly és Tamás István, titkár Niczfior Gyula, pénztáros Somogyi Antal, ellenőrök Vavra János és Brach József, választmányi tagok: Arvay József, Ausländer Hermann, Baranyi János, Birling János, Csulik József, Cz. Nagy János, Borsody Mihály, Fehér János, Gáspár István, Gönczel Sándor, Lobmayer Nándor, Kun János, Nemesovics Ferenc, Molnár István, Szabó János, Strubert József, Szabó Nándor, Schreiner Albert dr., Sterk Gusztáv, Neu Lipót, Totok Pál, Tímadi János, Tóth József, Tímadi Pál és Wannenmacher Béla.

A választás után

Szappanos Gyula és Németh Kálmán összetartásra buzdították a buziási magyarságot, majd lelkes óvációk közt Mladin Szever dr. a járás köztisztelt új főszolgabírája a románság őszinte testvéri szeretetéről biztosította a magyar polgárságot. Kayser Albert elnök zárószavával a gyűlés véget ért.

A Magyar Párt központi vezetősége délután

Színérszegen

kereste fel a község elhagyott magyarságát. Osztie Andor főtitkár üdvözlő szavai után megválasztották a községi végrehajtó bizottságot, melynek tagjai a következők: elnök Farkas Mihály, al-elnök Bresser János, pénztárnok Wicker Géza, jegyző Juhász Sándor, ellenőr Miklós István. Választmányi tagok: Almádi János, Arvay István, Bodó János, Biró Gergely, Bodó Mihály és Németh Ferenc. Keped község részéről pedig Kristóf Ferenc, Val-

kovics Mihály, és Kristóf József. Németh Kálmán és Szappanos Gyula felszólalásai után Farkas Mihály elpanaszolta, hogy a község katolikus magyarsága lel-

kész és kántortanító nélkül nem nevelhetik hitük szerint gyermekeiket és nem hallgathatják az Is-ten igéit. A Magyar Párt eljár a sérelmek orvoslása érdekében.

A temesi magyar szenátorjelölt nyilatkozata a paktumról és a választásokról

Temesvár, április 27.

Megirtuk már, hogy a Magyar Párt központi intézőbizottsága, amely szombaton délelőtt tartotta ülését Kolozsvárott, Temes megye szenátorának Tornya Gyula dr. csákovai ügyvédet jelölte. Tornya Gyula dr. ismert alakja a magyar kisebbségi mozgalmaknak. A Magyar Párt megalakítása óta tagja az intéző bizottságnak és kiemelkedő érdemei vannak a telepések érdekeinek védelme körül. A telepések érdekében többször utazott ki Genf-be és, hogy ott hathatósan eljár-hasson, hónapokig tartó fáradtsággal meglelt férfi korában

megtanult franciául.

Az ő személyisége mindenestre hasznára lesz magyarságunknak a bukaresti szenátusban.

Tornya Gyula dr. Kolozsvárról visszajövet Temesvárott időzött. A Déli Hírlap munkatársának alkalma volt vele beszélgetést folytatni, amelynek folyamán a következő kijelentéseket tette:

— A Magyar Párt központi intéző bizottságának ülése még soha nem volt olyan imponálóan népes, mint most. A legtávolabbi vidékeken lakó intézőbizottsági tagok is eljöttek, mert tudatában voltak az ülés fontosságának. Az intéző bizottság ratifikálta a kormányal történt megegyezést. Nem az én feladatom ezt a megegyezést nyilvánosságra hozni, annyit azonban mondhatok, hogy

ez fontos lépés

a magyarság jogainak védelmében. Most aztán a magyarságnak minden erejével részt kell vennie a meginduló

választási harcban. A választók zaklatásától nem kell tartani. És nem kell megütközni azon sem, hogy a magyarságnak nem jutott több parlamenti jelölt s hogy a mi megyénkben csak egy szenátor lesz. Nem a képviselők számaránya most a fontos, hanem az, hogy a magyarság részvegyen a választáson, hogy a kormány által nekünk biztosított mandátumokat meg is kaphassuk. Ismétlem, nem döntő most képviselőink számaránya, de döntő az a sok tárgyi eredmény, amelyet sikerült máris elérnünk. Ezeknek nagy hordereje lesz a jövőre nézve. A magyarság feladata most az, hogy szigorúan megőrizze a pártfegyelmet és

mint egy ember

vegyen részt a választáson a Magyar Párt által meghatározandó listával. A magyarság a választásokon a kormány-nyal fog menni, azért senki ne engedje magát megtéveszteni esetleg más román pártoknak azon taktikája által, hogy azoknak a listáján esetleg több magyar jelölt is fog szerepelni. Ezek nem a Magyar Párt jelöltjei. A Magyar Párt jelöltjei közül szerencsére többen abban a helyzetben vannak, hogy franciául is jól beszélnek és így

a magyarság érdekeit

az interparlamentáris konferenciákon is hathatósan támogathatják.

Megkérdeztek Tornya dr., hogy mint szenátornak mi lesz a programja. Válasza velősen ez volt:

— Tisztelesen akarok dolgozni a magyarságért és ebben kérem a magyar választók támogatását.

A halálvonat két embert ölt**Karánsebesen a Simplon beleszaladt egy tolatómozdonyba**

Temesvár, április 27.

A vasuti szerencsétlenségeknek naponta új fejezetekkel bővülő krónikája ismét megszorodott egy szomorú bejegyzéssel. A legutóbbi baleset két emberáldozatot követelt és valóságos szerencse, hogy sokkal többen nem pusztultak el. A Simplon-vonat szombaton este Jugoszláviából jövet rendszer időben érkezett meg Temesvárra és innen menetrendszerűen pontossággal kilenc óra és husz perckor indult Bukarest felé. Tizenegy óra nyolc perckor robbant be Karánsebesre, ahol kilenc perccig áll. Erre a nyugodt megállásra azonban nem került a sor, mert az állomás bejáratától nem messze, egyszerre

rettenetes erővel

nekivágódott egy szembejövő mozdonynak.

A Simplon nekifutott egy tolató vonatnak és a recsegés-ropogás után szomorú látvány tárult a néző elé. A két mozdony egymásra szaladt és kisiklott, a tolatóvonat hat kocsija pozdorjává tört, a Simplonnak szerkocsija sérült meg erősebben, az egyik személykocsi pedig az ütközőjén. A baleset következtében Halmos Adolf, a to-

lató mozdony vezetője meghalt, azonkívül életét veszítette Odobasa kocsirendező is. A baleset okait most vizsgálja meg Balázs vasuti főfelügyelő. Egyik verzió szerint Halmos

ittas állapotban

a szerkocsi szénrakásán feküdt és a vonat tolatását a tapasztalatlan Ivanics fékezőre bízta. A vizsgálat abban az irányban is folyik, hogy nem terheli-e mulasztás Lazarovics forgalmi hivatalnokot, aki a baleset idején szolgálatot teljesített. Liskó mozdonyvezető, aki a Simplonon teljesített szolgálatot és aki az összeütközéskor a fején, kezén és lábain szenvedett erősebb horzsolásokat, a vizsgálat alkalmával elmondta, hogy a tolató vonatot a védjelzőnél az utolsó pillanatban vette észre, mert azon nem volt lámpa. Azonnal ellengőzt adott, de nem sikerült már az ekspresszt megállítani. A karambol következtében a pálya is meg rongálódott és nyolc órán keresztül

csak átszállással

bonyolították le a közlekedést. Az életét vesztett Halmosnak özvegye és két gyermeke van. A tragédiát fokozza az, hogy Halmos feleségét

Oroszországban vette el hadifogsága idején s minthogy a román állam a szovjetházasságokat nem ismeri el, az özvegynek és az árváknak nincsen kilátásuk nyugdíjra.

A szerencsétlenül járt vonaton a temesvári postahivatal tizennégy tisztviselője is utazott, akik Bukarestbe mentek vizsgára. Mivel azonban a karambol következtében csak nyolc órással később indult újabb vonat Bukarestbe, a vasárnap délelőttre kitűzött vizsgárolékéstek volna és így visszatértek Temesvárra. Karánsebesen kijelentették előttük, hogy erre nem szükséges

külön jegyet

váltaniok. Lugos után azonban új kalauz jött és az jegyet követelt. Topolovec állomáson leszállítással fenyegette meg a tizennégy hölgyet. Az afférbe beleavatkozott az utasok közt volt Ghitu Ionescu Ion turnszeverini vasuti tisztviselő is, aki fenhargon szidalmazta a tizennégy hivatalnoknőt és dacára annak, hogy románul beszéltek vele, rájuk ordított, hogy takarodjanak le a vonatról, mert román vonaton magyaroknak semmi helyük. Majd nekitámadt Tóth Sándorné tisztviselőnek. Ki tudja, hová fejlődött volna a dolog, ha egy másik vasuti tisztviselő, aki ugyancsak román, bele nem avatkozik. Ennek intervenálására a postai hivatalnoknőknek

megengedték,

hogy zavartalanul visszautazhassanak Temesvárra.

A vasuti szerencsétlenség alkalmával a Simplonon utazott Valcovici Viktor dr. is, a temesvári műegyetem rektora, aki táviratozott hozzátartozóinak, hogy baja nem történt és folytatta útját Bukarest felé.

Az Averescu-párt Temesben**választási propagandát kezd**

Temesvár, április 27.

Bogdan Antal dr. prefektus fogadta a Déli Hírlap munkatársát, ak előtt az Averescu-párt bánsági képviselőjelölti listájára vonatkozólag a következőket mondotta:

— A nyilvánosságra került névsor még nem végleges, mert a sorrend változás történhetik. A listavezető Goldis László miniszter, szerepelnek még a listán Imbroane Nikola, Kráuter Ferenc, Grofsoean Kornél dr., Bucurescu igazgató, Jorgulescu Spiridon, Reitter Imre dr., Cioban Pompil dr. A kilencedik helyre fevan véve Andrásiu György liceumi tanár, a tizedikre pedig Dobos berekszői tanító. A szenatori jelöltek Cioban Aurél dr., Tornya Gyula dr. és Möller Károly, továbbá két jelöltséget tartottak fenn a Goldiscopornak. Az egyik választott, a másik pedig delegat szenátor lesz. Holnap megalakul a kormányal paktumot kötött kisebbségek részvételeivel és a bizottság, amely a megye egész területén megkezdí a választási propaganda munkáját. Ebben helyet foglalnak az összes jelöltek és a helyi viszonyokkal ismerős emberek. Megalakul a Goldis párt temesi organizációja is, amelynek hatvannál több tagja lesz és amely szintén a választások érdekében fog tevékenykedni. Én kedden este ismét Bukarestbe utazom, ahol a város vezetősége ügyében és a választásokkal kapcsolatos teendőik tárgyában fogok megbeszélést folytatni. A fővárosból visszatérve, vasárnap résztveszek Nagyszebenben a Goldis-párt erdélyi és bánsági kongresszusán.

Kész férfi- és gyermekruháruházban

gummiköpenyek, raglánok, felöltők

óriási választékban kaphatók. Hozott szövetekből ruhák mérték után legújabb divat szerint készülnek.

Löwy Sándor

Temesvár-Józsefváros, Scudier-tér
(Brück mézáros mellett) **Telefon: 404**

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plata St. George (Szentgyörgytör) 4.

Telefonaink:

Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Elfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az újságíróknak 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Nyugdíjasok sorsa

Panaszok az élet alkonyán

Temesvár, április 27.

Brebera Vencel dr. a közalkalmazotti nyugdíjasok szövetségének elnöke a nyugdíjasok népes küldöttségét vezette Bogdan Antal dr. prefektus elé. Brebera dr. előadta Temes megye nyugdíjasainak ama sérelmét, hogy azt a negyvenszázalékos pótlékot, melyet országosan valamennyi nyugdíjas részére január elsejétől kezdve engedélyeztek, ezek nem kapták meg. Ezt a pótlékot ugyanis tévedésből nem vették föl a megye költségvetéséből. Bogdan Antal dr. prefektus megígérte, hogy mai bukaresti útjára megvitázza a nyugdíjasok kérvényét annak érdekében eljár.

Zádor Mór nyugalmazott pénzügyigazgató kezdeményezésére a temesvári nyugdíjas állami tisztviselők memorandumban fordulnak a kormányhoz és kérik fogják a nyugdíjösszegekben mutakozó nagy ellenérdeket kiküszöbölését. Azok a nyugdíjasok ugyanis, akiket a román állam a magyar államtól vett át és itt szolgálatot teljesítve, később a román állam nyugdíjazott, azok a magyar nyugdíjtörvény rendelkezései értelmében kapják illetményeiket, ami lényeges eltérést mutat a román nyugdíjtörvény szerinti nyugdíjaztak, többet kapnak, mint egy főtisztviselő, akit a magyar törvény értelmében nyugdíjaztak. Kérik ennél fogva, hogy a nyugdíjilletményeket a román törvény szerint juttassák ki, vagy pedig a többi román államtól valórizálják a nyugdíjak összegét.

A királynő Brassóban. Bukarestből jelentik: Mária királynő felsége és Ileana hercegnő Brassóba utaztak.

KIPIZETIK A TELEPESEK ISAJÁTITOTT FÖLDJEIT. Bukarestből jelentik: A kormány intézkedett, hogy mindazok a magyar telepesek, akiket a Népszövetség ismeretes döntése alapján tartóztatás illet meg, a nekik járó összegeket mielőbb kézhez kapják. Az erre jogosultak kérvényeit gazdasági tanácsosokhoz kell juttatni, akik utasítást kaptak a hatóságoktól a kérvények érvényesítésére.

— Engedélyezték a munkások május elseji gyűléseit. Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium engedte a bukaresti szocialista pártnak, hogy május elsején négyülést és mezei népünnepélyt rendezhessen. Valószínű, hogy a munkásság május elseji felvonulását az ország egyéb városaiban is engedélyezik.

— Megszűnt a szabósegédek sztrájkja. A temesvári szabómesterek szakszervelete értesíti a közönséget, hogy a szabósegédek sztrájkja kölcsönös megállapodás után befejezést nyert. A szabómesterek elnökségének eme hivatalos közléséhez hozzáfűjtjük, hogy tizenöt százalékos béremelésben állapodtak meg.

A magyar miniszterelnök Dettán

Egy házasságszédelgő Bethlen István gróf nevével csapta be a hiszekegy asszonyokat és lányokat

Detta, április 27.

Két hét előtt egy jólöltözött közepkorú ur tűnt fel Dettán a Bellavista-szállodában. Az ismeretlen sokat tartózkodott a kávéházban, beszédbe elegyedett a vendégekkel és különösen aziránt érdeklődött, hogy kik a községben a gazdag fiatal özvegyek, vagy a jobbmódu korosabb lányok. A dettai lakosságról közismert, hogy ott már a békében is sok volt a milliómos. Ezeknek a száma a háború után még megnövekedett. Mikor az ismeretlen férfi teljesítette magát információval, beállított özvegy Schulhof Józsefnéhez. Bemutakozott. Valami ismeretlen nevet mormolt, aztán előadta:

— Nagyságos asszonyom, ne ütközzék meg azon, ha közlöm, hogy a foglalkozásom

házasságszédeltetés.

Erre a foglalkozásra szükség van. Most is előkelő megbízatást végzek. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök meg akar nőszülni. Bethlen gróf nagyon gazdag ember, de viszont megkívánja, hogy a felesége is vagyonos legyen, mert hiszen az az előkelő és reprezentációs élet, melyet egy miniszterelnöknek folytatni kell, rengetegbe kerül. A gróf engem bizott meg, hogy a gazdag Bánságban szerezzek részére menyasszonyt. Megvallom azt is, hogy itt Dettán már eléggé informálódtam és nagyságos asszonyomat találtam legmegfelelőbb menyasszonynak Bethlen gróf számára.

Özvegy Schulhofné eleinte majdnem sóbálynnyá vált a csudálkozástól, de a házasságszédeltető olyan szépen és meggyőzően tudott beszélni, hogy egy óra múlva kijelentette, nem bánja,

elfogadja férjnek

Bethlen István gróf magyar miniszterelnököt. A házasságszédeltető bizonyította, hogy a gróf csak távirati értesítésre vár és ennek vétele után rögtön útnak indul Budapestről Dettára.

Schulhofné a könyvkereskedésből hozott egy csomó képeslapot és egyikben valóban megtalálta, amit keresett: Bethlen István gróf arcképét. Sokat és hosszasan elnézte és teljesen megfelelő völegénynek találta. Mikor aztán két nap múlva a háza előtt megpillantotta a házasságszédeltetőt egy elegánsan öltözött ur kíséretében: rögtön ráismert völegényére. Pár pillanat múlva a két ur benyitott és a házasságszédeltető bemutatta a völegényt:

— Nagyságos asszony, van szerencsém bemutatni Bethlen István gróf urat, magyar miniszterelnök ökegyelmességét.

Az ismerkedés után megindult a beszélgetés, amely hamarosan igen bizalmas lett. A szép özvegy meghívta a gróft, hogy a házában ve-

gyen szállást, amit az köszönettel elfogadott és mindjárt el is hozatta a szállodában hagyott bőröndjét. A gróf akkor így szólt a házasságszédeltetőhöz:

— Barátom, magára már nincsen szükség. Köszönöm a szolgálatait, melyekkel meg vagyok elégedve és a munkadíjat majd Budapesten utalom ki önnek.

Ettől fogva özvegy Schulhofné és az állítólagos Bethlen gróf nappalait együtt töltötték és

tervezgették a jövőt.

Végre megállapodtak arra nézve, hogy az eljegyzést vasárnap este tartják meg és a menyasszony ugyanakkor átadja a völegénynek nagyszögű készpénzt Budapestre való átutalás végett. Arra is vállalkozott a gróf, hogy menyasszonya ékszereit és értékpapírjait magával viszi Budapestre, amit ő minden nehézség nélkül megtehet, mert hiszen diplomata-utlevéllel utazik és holmiját nem vizsgálják meg. Bosszankodott azonban azon, hogy sietségében nem hozott magával elegendő ruhát. De ezen hamarosan segített. Menyasszonya házához hivatott szabókat, cipészeket, kereskedőket és többrendbeli ruhát, cipőt, fehérneműt rendelt, amit azok le is szállítottak. A számlával jöjjenek hétfőn, — mondotta.

A kiterjedt, gazdag és sok földet meg szappangyárat bíró Schulhof-család egyik férfitagjának azonban

gyanus volt a völegény.

Figyelte és több olyan észleletet tett, mely nem tetszett. Bizalmasan felhívta leendő rokonára a csendőrség figyelmét.

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka hajnal felé kopogtattak özvegy Schulhofné kapuján. Két csendőr kért bebocsátást, akik egyenesen a gróf szobája után érdeklődtek. Benyitottak és a gróf abban a pillanatban ugrott ki az ágyból. Mikor közölték vele, hogy öltözzék fel és kövessék őket a csendőrségre, nem ellenkezett és csak ennyit jegyzett meg:

— Várhattak volna még két napig. A csendőrségen kiderült, hogy az állítólagos Bethlen István gróf azonos Merkler István kolozsvári közöztett házasságszédeltetővel. Valóban

feltűnően hasonlít

a magyar miniszterelnökre és ezt a hasonlatosságot kamatoztatja. Van egy cinkostársa, aki mint házasságszédeltető szerepel és ez szemeli ki előbb az áldozatot. Merkler István maga beismerte, hogy Erdélyben már tíz ilyen házasságszédeltést követett el és az eljegyzés napján mindig meglépett a menyasszony pénzével... Bethlen István gróf dettai megjelenése és mátkakeresése ebben a kis községben szenzáció volt, mely most szétfoszlott, mint a szappanbuborék.

Kubán Endre.

— Uj belügyi államtitkár. Bukarestből jelentik: Administratív belügyi államtitkárnak Muzicescu ügyvédet neveztek ki.

— Ellen Key meghalt. Stockholmból jelentik: Ellen Key, a világhírű írónő, falusi otthonában meghalt.

— A LAKBÉRLETI TÖRVÉNY MEGHOSSZABBITJÁK. Bukarestből jelentik: Megbízható helyről nyert értesülés szerint a kormány még a választások előtt közölni fogja a lakbérleti törvény érvényességének meghosszabbítását.

— A kormány abszolút választási győzelemre számít. Bukarestből jelentik: Az Averescu párt számítása szerint a kormány Erdélyben a mandátumok hetven százalékát, a regában és Bukovinában hatvan, Beszarábiában pedig negyven százalékát fogja a választásokon megszerezni.

— A Lloyd-sori pincetűz. Megírtuk, hogy a Lloyd-soron három nap előtt tűz ütött ki az egyik pincehelyiségben. A kár nem a Gerő Testvérek cégét érte, hanem a Gerő és Társa céget, amelynek ott papirraktára van. A téves közlés a hasonló név elcsepléséből származott.

* A Lloyd-Tavernában esténként a Stefanó-duó és az Elizarow-csoport óriási sikerrel lépnek fel.

— A temesvári Magyar Nőegylet munkája. A Magyar Nőegylet a napokban tartotta meg alakuló közgyűlését. A szervező bizottság a közgyűlésen résztvevő hölgyeknek és mindazoknak, akik az egylet nemes céljai iránt érdeklődnek, minden szerdán délután hat órakor, egyelőre a józsefvárosi Polgári Kör külön termében (Elite-kávéház felett, első emelet, bejárat az udvaron), készséggel szolgál fevilágosítással. Belépési nyilatkozatok bármikor rendelkezésre állanak a Polgári Kör szolgálatánál.

* Választásra készül az ország, hogy a parlamentbe küldje azokat, akiket mártóknak tart arra, hogy képviselői legyenek. Emberek közül választ a polgárság, de a borok között följölesleges a választás, mert tudott tény, hogy a legjobb a benceki bor, melyet Horga Pál Gyárvaros, Potyka utca 1 szám alatt mér.

— LETARTOZTATTÁK A TEMESVÁRI FOGHÁZIGAZGATÓT. Megírta a Déli Hirlap annak idején, hogy Lupascu Armand temesvári fogházigazgató egy fogoly-nak pénzért segédkezet nyújtott a szökéshez. Emiatt eljárás is indult a fogházigazgató ellen és a múlt héten megkezdett főtárgyalást újabb tanúk kihallgatása végett elnapolták. Ma újabb fordulat állott be ebben az ügyben. Lupascu fogházigazgatót és Selegianu Péter rendőrtisztet Radulescu ügyész rendelkezése letartóztatták. A letartóztatás okait még nem hozzák nyilvánosságra.

BLONDEL

képkerekezési vállalat
 Eladás nagyban és kicsinyben. Jutányos árak.
 Belváros, Lonovits-utca 1
 Püspöki palota. 488

Csak a párisi emulsió
 Visagine
 Adelina Patti
 által őrizhetjük meg arcunk állandó üdőségét.
 Kapható gyógyszer-tárak, drogueriák és illatszertárakban, illetve 140 lei.
 Főlerakat Timisoara III, Plata Plevnei 3

Van már Önnek „Knock-out“ tűzoltókészüléke?
 Kapható
Technica Metalurgica
 Timisoara, III. Plata Plevnei (Dózsa-tér) 2
 Telefon 704.

SIKURIT
 betont, vakolatot vízhatlanít.
 Egyedüli gyártói: LUTZ FÉSTÉKMŰVEK TIMISOARA
 Spl. Ion Russu Sirlanu 82, Ev., Gát-sor. Telefon 10-50. 519

Tözsdei árfolyamok.
 Zürichben a lei 201 Párisban 840
 Temesvári magánforgalom április 27-én reggel:
 (A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyama)
 Dollár 254, angol font 1242, francia frank 840, sveci frank 4940, lira 1026
 székeli 759, dinár 452, magyar korona 273, osztrák schilling 3610, márka 6160

Legszébben és legjobban fest és tisztít a
Boiangeria Bănațană
 Bulevardul Carol I. No 62 (Hunyadi-ut). Ruhát, selymet, gypjút, gyapjufonalat, tagálszalmát, tollat stb. Minta után festést legpontosabban eszközölünk. Express- és gyász munkák 6 óra alatt készülnek. Teljes tisztelettel Boiangeria Bănațană, Comsa și Granatir. 248

— A nemzeti párt és paraszt-párt választási paktumot kötött. Bukarestből jelentik: A nemzeti és a parasztpárt között létrejött a választási megegyezés.

* **Kis vitrin**, mindennemű szőnyegek, dísz tárgyak, porcellánok, gyermekkosciak Szerényi máynénál, Belváros, Hunyadi-u. 9

* **Női- és férfi-szalmakalapok** legelőnyösebb bevásárlási forrása Daniel N. C. Temesvár, Detailelás a gyárépületben József tér 12. Küttel-térrel szemben.

* **A Lloyd-Tavernában** kedden este van a közkedvelt Elizarow-csoportnak a jutalomestélye.

* **A Bánáti Szanatórium** vizgyógyintézete újonnan átalakítva újra megnyitott. Hidegvizkurák, szénsavas-fürdők, fangó pakolások, félfürdők, masszáz. Szakszerű vezetés. Külön férfi és női masször. Nyitva férfiakkal reggel 7—9-ig, délután 5—7-ig. Nőknek délelőtt 9-től délután 5-ig.

* **Figyelem!** Elegáns, olcsó öltönyök a tavaszi és nyári szezonra nagyon mérsékelt áron. Győződjön meg a **Golub** Ghenad új szabóműhelyében Temesvár-Gyárvaros, Str. Dacilor 36. (Fő-utca).

* **A Pátria kávéház** teljesen átalakított, modern izléssel berendezve, elsőrendű művészi zenekar mellett csupán a közönség részére a modern táncok vonzó helyisége.

— **Útonálló szökött katona.** Megírtuk, hogy **Horrecky István** belvárosi szabómestert az Aradi uton egy ismeretlen egyén megtámadta, súlyosan bántalmazta és nyolcszáz lelt tartalmazó pénztárcáját ellopta. A támadónak azóta nyoma veszett, most végre a karánsebesi rendőrség **Jonescu Constantin** szökött katona személyében elfogta.

* **Használjon nappal „Marguerite“** krémet, éjszaka „Minerva“ pomádét s bőre harmatos, bársonyos, üde lesz. Kapható Minerva gyógyszerár, Belv.

Művészet

Capatti Elvira hárfahangversenye kivételes zenei élmény volt a temesvári közönség számára. Kivételes, mert egyszerű ritkán nyílik alkalom a hárfa zenéjének önálló hangverseny keretében való élvezetére, másrészt mert **Capatti Elvira** olyan szuverén biztonsággal uralkodik hangszerén, ami csak kivételes tenetségek adománya. **Hasselmanns, Saint Saens** és **Tedeschi** hárfára atírt műveivel is nagy sikert ért el, de a legmélyebb hatást **Godefroid** par excellence hárfakoncertszámával váltotta ki. Mély érzéssel, szubtilis, finom művészettel interpretálta műsorának minden egyes számát. **Capatti Elvira** vérbeli művésznő, akinek a milánói királyi zene-konzervatórium kitüntetéssel végzett iskolája után, bizonyára még sok babér fog teremni művészi pályafutása felfelé ívelő útján. (—)

A Zenebarátok Társaságának Brahms-estélye a teljes siker jegyében zajlott le. **Brahms János** átmeneti kapocs **Beethoven** hatalmas klasszicitásából a modern zene megnyilvánulásáig, de még távol áll a mai modern zene hiszterikus tüneteitől. Bár zenei ideái gyakran telítettek áthidalhatatlannak látszó nehézségekkel, mégis ezekből az ideákból fakadnak fantáziájának csodás gyöngyei. **A Zenebarátok** tegnapi estélyen három kiváló egyéni megnyilatkozást hallottunk: a zenekar által művészi tökélytel és gondossággal előadott szerenád, a

Waldbauer Imre és **Kerpely Jenő** világhírű művészetével szignált **Doppel-koncertet** és a **Doina** által énekelt **rapszodiát**, melynek híres alt-szólóját a bécsi vendégművésznő, **Heim Emmi** varázslatos, lebilincselő művészetével énekelte. A **Doina** dalárda bekapcsolása a temesvári zenekulturába egy régi, eredményes munka megérdemelt gyümölcse volt. —cs.

* **Krausz-Kristóf Albert** festőművész képművelését a **Krausz-féle** butorkereskedés helyiségébe, **Belváros, Zápolya u.** helyezte át. A kiállítás vasárnap, május 2-án, este zárul.

* **Éghy Ghyssa és Zala Béla** egyetlen temesvári estélye páratlan érdeklődést vált ki a közönség köréből. Amióta az estélyt elhalasztották, még rohamosabban ostromolják érdeklődők a jegypénztárt, sajnos azonban, jegyek már csak igen korlátozott számban kaphatók. Mindazok, akik élvezni akarják ennek a két nagy-szerű, modern művészek az estélyét, jó időben, előre gondoskodtak jegyről és aki ezt még nem tette meg, az ma vagy holnap okvetlen gondoskodjék legalább a jegyek rezerválásáról. Az estély május 1-én lesz a városi színházban. Jegyek **Löblnél**.

* **Edwin Fischer, német zongoristán** május 2-iki hangversenyével a **Zenebarátok Társasága** egy világhírű művészegyéniséggel ismereteli meg közönségünket. A kritika a legnagyobb lelkesedés hangján ír **Edwin Fischer** diadalmas művészetéről, akit a legnagyobb zongoramesterek sorába emel. A művész **Temesvár** részére fényes műsort választott. Jegyek a „**Banat**“-nál.

Változást szenvedett

a magyarság kolozsvári listája

Kolozsvár, április 27.

A Magyar Párt kolozsvári jelölés változást szenvedett. Visszalépett jelöltségtől **Koós Károly**, akinek helyére **Bokor Márton** bánfihuny református lelkész jelölték képviselőnek. A szenátori listán **Kovács Kálmán** unitárius püspöki titkár jelölték, akinek néhány nappal ezelő meghalt tizennyolc éves viruló leány **Családi** gyászára való tekintettel **Kovács** kérte a párt elnökségét, hogy jelölésétől tekintsen el. A pártvezetés elhatározta, hogy **Kovács** helyén szenátornak **Balogh Artur dr.** nyugalmozott egyetemi tanárt jelöli, akinek neve a genfi tárgyalásokkal kapcsolatosan lett ismeretes.

Veszélyezteteti a békét

a német—oros szövetségi szerződés

Berlin, április 26.

A német—oros megegyezést **Strsemann** német külügyminiszter **Kresztinszki** orosz szovjetkövtegnap délelben aláírták. A szövetségi szerződés megkötésével kapcsolatosan **Diamandi**, Románia párisi követe kijelentette, hogy ez a megegyezés veszélyezteteti az európai statuskvót a békeszerződéseket. Szerinte a szövetség újból kérdésessé teszi Európá egész jövőjét. Különösen tartja, hogy **Németország** éppen a Népszövetségbe való belépése idején valósítja meg hivatalos összekötését a bolsevikokkal. Egész Európának jól kell vigyáznia, nehogy ezzel végzetes hibát kövessen el. Párisi jelentés szerint a orosz—német szerződés megerősítő rapallói egyezmény garanciáit.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betű 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságközvetítési ügyben méltóztasson bizalommal „**Amor**“ irodához fordulni. Cégjelzéstelen levelezés. Diszkrétó biztosítvány **Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 6.**

Délelőtti munkára férfiak kerestetnek. Jelenkezhetni a **Déli Hírlap** kiadóhivatalában.

Mindenek szakácsnő kerestetik május 1-jei belépésre. Jelenkezhetni **Belváros, Erő utca 12., első emelet.**

Egy jóforgalmu kávéház, étterem, söntékerthelyiség teljes inventárral betegség miatt olcsón eladó. Bővebbet **II., Bányai-utca 2.**

Villamos megálló közelében szerényen börtörözött szobát keres középkora tisztviselő. Szíves értesítést „**Igénytelen**“ jellegre a kiadó továbbít.

Nagy műhelyhelyiség bármilyen célra alkalmas, május 1-re kiadó. **Gyárvaros, Galamb utca 27.**

Eladunk hosszú részletre a gyárvarosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletesen foglalkozik. Tervek, költségvetések és kézi téglapróbák ingyen áll rendelkezésünkre. **Kardos-telep intézőségénél** **Belváros, Str. Primaia (Városház-utca) 16 sz.**

149

FARMODONT
FARMODONT

AVIZ.

Aduc la cunoștință clientelei mele că demisionând din postul de prim al orașului **Timișoara**, m'am redechis biroul meu **Advocația** în **Timișoara-Cetate**, palatul **Camerei Comerț**, etaj III. la dreapta, consultanță zilnic între orele 8—12 dimineața 3—6 p. m. Numărul telefonului birou este 22—54, iar la locuință 17—31.

Timișoara, la 26 Aprilie 1926.
Cu distincție stimă
Dr. Lucian Georgevici advocat

Felölös kiadó: **VÁRNAY ELEMÉR dr.**

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14 (a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

GANZ és Tsa DANUBIUS

BUDAPEST

Gyárt: hengersizékeket, minden tüzelőanyag számára alkalmas motorokat, szívógázgépeket és berendezéseket, nyersolajmotorokat 6—240 lóerőig, viziturbinákat, centrifugál- és turbínaszivattyukat, házi viziszivattyukat, teljes aprító- és téglagyári berendezéseket, vagonokat minden kivitelben, a hozzájuk szükséges összes alkatrészeket, hajókat minden célra, kazánberendezéseket, vasszerkezeteket minden kivitelben, szürke- és acélöntvényeket 25 tonnáig, vasútfelépítményi anyagokat, Griffin rendszerű kerékpárokat és kerekeket minden célra, kisvasutak részére is.

Kéregőntödéje a leghiresebb egész Európában!

Vezérképviselet és állandó raktár Nagyrománia részére:

Frații SCHIEL

BUKAREST Str. Brazoianu 7. Tel. 40-12 Teleg. Schiels
BRASSÓ Kut u. 50/a Tel. 66, 2-65 Teleg. Schiels
TEMESVÁR Uri u. 2. Tel. 19-65 Teleg. Schiels
KOLOZSVAR Str. Regina Maria 16. Tel. 9-91 Teleg. Altarno

PODOL

a legideálisabb láb-izzadási elleni szer!

Egy-kétszeri használat után megszűnteti a lábizzadást, a kellemetlen szagot; kipálott lábat azonnal meggyógyítja s a lábat puhán tartja, nem szárítja, nem cserepesíti ki. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban. Ára 35 lei. — Készítők:

Csanda gyógyszerár
Oradea. Faragó-hirdetés 3241

Egy komplett 550

fűszerberendezés

és két jégsekrény jutányosan eladó **Schwarz Béla** Gyárvaros, Farkas-u. 14

Házhelyek

olcsó árban kaphatók a **girodai vasúti megállóhelynél**. Ára: □ ölenként 100 lei. Egy 200 □ öles házhely ára 20.000 lei. Törleszhető 20 havi részletben, havi 1000 lei kamatmentesen. Az első részlet lefizetése után vevő hasznélvezője a birtoknak. Bővebbet: **Józsefváros, Horváth Boldizsár-u. (Str. Miron Costin) 3**

Klug István

gép- és malomfelszerelési gyár
Temesvár-Gyárvaros
3 Király-utca 26

gyártja az összes malomgépeket, állandóan raktáron tart új és használt malom- és mezőgazdasági gépeket és motorokat. Elvállal minden e szakmábavágó javításokat. Telefon 1—72. 386

Kelcsen könyvnyomda nyomdász, Timișoara.